

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica. XIII post trinitatis. II. Sermo CXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Dominica. XIII. post trinitatis

clauem vite et mortis. Sed quis estimat honore dignos illos sacerdotes qui se exhibent in vita et moribus pro omnia indignos. vacantes poribus. comensationibus et ceteris secularibus vanitatibus. quis tales nisi stultis iudicare possit non premio honoris sed potius supplicio pudoris esse dignos. Ad quod ego imo non ego sed ille magnus Gregorius libro. v. Registrum sui respondens. ait. quod ea que dicta sunt de honore sacerdotum aut alia que leguntur in scripturis. non tamen specialiter pro bonis. sed etiam generaliter pro malis sunt interpretanda. quoniam ad hoc nescimus qualis sit futurus. Et tamen paulus dicit. Nolite ante tempus iudicare. scilicet de occultis. quoad usque veniet dominus. Nam sunt multa que de illius iudicio homines ignorat. quia fortasse quod vos laudatis ille reprehendet. Et que vos reprehenditis ille laudabit. **Dec Gregorius.** Hoc est contra illos qui propter leuem suspensionem. ut forte quia sacerdos descendit ad inuitas. vel locutus est cum femina. statim iudicant eum puerum et indignum. et dedignantur et missam. Contra quos dicit Lucas papa de cohabitatione clericorum et mulierum. **Ueltra.** Non potest quis quantumcumque pollutus diuina pollueret sacramenta. que purgatoria cunctarum contagionum existunt. Qualiscumque enim sacerdos sit. qui sancta sunt contingunt ab eo non possunt. Sumite ergo ab omni sacerdote christi mysteria. quia omnia in fide christi purgantur. **Dec ille.** Et idem vult canon Nicolai pape. xv. q. viii. ca. fina. **Sci** fiantibus. quod a tali sacerdote munio recipiat quisque iudicio episcoporum reprobet. Quoniam autem mali bona ministrando tamen modo se ledunt. et cerea sicut accensa sibi quidem detrimuntur. alii vero lumen in tenebris amittunt. et unde alii commodum exhibet. inde sibi dispendium prebet. **Et sequitur.** Sumite ergo ab omni sacerdote intrepidi christi mysteria. quia omnia in fide christi purgantur. Fides est que vincit hunc mundum. et quia non datur sed accipitur. sic dicit beatus Hieronymus. ad credendum omni anime baptismus est perfectus et in omni sacerdote corpus christi perfectum. **Dec Canon.** Quoad ergo quis tolerat ab ecclesia in officio suo. non debet a quoque vitari. Unde licet deprehensus in adulterio sit infamatus de crimine. tamen non sufficit ad hoc ut abstineat ab eius officio sacramentis su-

is nisi infamatus per sententiam. ut dicit glosa de certi capituli **Sacerdotibus.** et xxxij. di. s. **Uerum.** Requiritur ergo quod sit deprehensus et conuictus. ut de iudiciis. **Tu** non ab homine. **Uenit** proceditur quod omnis sacerdos in peccato mortali existens est suspensus quod ad se. sed ut non celebret. quia alias peccat mortaliter. **j. q. j. Sacerdotes.** Sed talis non est suspensus quo ad alios nisi sit per sententiam presbiteri. vel notorius fornicator aut simoniae aut schismaticus. ut xxxij. di. s. **Uerum.** **Uenit** ergo dicit quod nullus audiat missam presbiteri que scit indubitate habere concubinam xxxij. di. ca. **Nullus.** Dicendum quod loquitur de illo cuius crimen est notorium per sententiam vel propria confessione vel per facti evidentiam. **Talis** enim primo a subditis vitari debet. ad confusione ipsius ut a tali peccato desistat. ut in ca. **Ueltra.** de cohabitatione clericorum et mulierum. **Et** quo infero quod non obstante malicia sacerdotum quod diu tolerantur ab ecclesia. presertim si non sunt notorii fornicatores debet a subditis honorari. et christus honorauit sacerdotem que sciebat sacrilegum. **xxij. di. Dominus.** **Per** quod finit **Ueltra** animum docuit malos sacerdotes etiam honorare nos. **Pro** quo honore nobis tribuat honorem celestis curie dominus noster ihesus christus qui vivit et regnat per secula seculorum. Amen.

Dominica. XIII. post trinitatis. II. Sermo CXXI.

Donne deez mū
dati sunt. et nouem vbi sunt. **Lu**
ce. xxij. **Sicut** ait Petrus Ra
uanen. in quodam epistola. **Nihil** est quod adeo
ad indignationem pronocet altissimum si
cut ingratitude. **Ipsa** enim est malorum pro
uocatio. beneficiorum exinanitio. merito
rum exterminatio. **Dec** ille. **Et** Bernardus
sermone. li. dicit. **Q**uod ingratitude hostis est
gracie et inimica salutis. **Unde** finit ipsum
nihil sic displicet deo presertim in filiis gra
tie que admodum ingratitude. **Propter** quod
finit Bernardus. sermone. xxxv. super Lantica
Nihil auget ingrato. sed quod accipit. ver
titur et in perniciem. **Istud** patet hic in euā
gelio de nouem leprosis. qui pro eo quod de cu
ra lepre a qua fuerunt per christum. mundati

regratiari noluerit. nec ad eū fuerit reuer/
si tanq̄ indigni. obliuioſi. et ingrati voce
ſaluatoris arguunt. q̄ſi ab eo ignorentur
ybi ſunt. **D**agna quippe ſuperbia eſt ſm
Bern. in lib. de diligendo deū. ca. ij. et deli/
etum maximū. yri datis tanq̄ innatis. et in
acceptis beneficijs gloria uſurpare. nō red/
dere. **T**ales **Plinius** in plogo natural' hy/
ſtorie vocat merito fures et infelices q̄ bñfi/
cia recepta nō recognofcūt. aut mutuo nō
reddunt. **E**t **Seneca** epla. lxxij. appellat
tales peiores ſerpentib'. Nā ſerpentes ve/
nentū in alienā perniciē pferūt. ſine ſua ſer/
uant. **I**ngrati vero ſine ppria pncie nō poſ/
ſunt in ſe viciū ingratitudinis conſernare.
Et quib' pater q̄ valde iniquū et iniuſtum
eſt. ſi creatura nō reddat grates ſuo creato/
ri. p beneficijs acceptis. **L**um dicat **Gene**
ca epiſtola. xvij. **D**ocerte iuſticiē cōue/
nit ſuam cuiq̄ p beneficio nō reddere gra/
tiam. **M**erito igit' iſti nouem leproſi mun/
dati p chriſtū reſpiciunt tanq̄ iniuſti. qz
pro beneficio mūdationis. ſuū neſauerūt
vel noluerunt laudare curatore. de quib'
inreparatorie dicit'. **N**ōne decem mundati
ſunt. et nouem ybi ſunt. **I**n q̄bus verbis
arguit humana ingratitudo p deum. **P**er
quod nobis ſuadet et conſulit virtus gra/
titudinis diuinorū beneficiorū. **E**t quam
merito poterim' induci ſi triplicem pſide/
rationē circa hoc attendamus. **N**ā ſi pon/
deremus gratitudinis neceſſitatē. **S**i cō/
ſideremus gratitudinis utilitatē. et ſi de/
niq̄ cognouerimus ingratitudinis defor/
mitatem abs dubio ſufficiēter moueri po/
terimus. vt deo gratias melius q̄ iſti no/
uem leproſi. p beneficijs ſuis cōtinue red/
damus.

CA
Dixiprimo q̄ ſi ponderemus
gratitudinis ne/
ceſſitatem. ſufficiēter moueri poterim' vt
deo gratias p beneficijs ſuis cōtinue red/
damus. **D**agna quidē neceſſitas inducit
homine ad reddendā gratiarū actionē illi/
ſez deo ſuo. ſine q̄ nihil boni poteſt facere.
Johis. xv. **S**ine me nihil poteſtis facere.
Quidē em' homo habet. a deo habet. **S**i/
cut **A**p'lus dicit. **Q**uid habes qd nō acce/
piſti. **N**am ſm **Bern.** ſup **A**ntica ſermo/
ne. xij. **S**icut origo fluminū et fontinū eſt
mare. **S**ic omnū virtutū et gratiarū princi/
pium eſt xps. **I**deo **A**p'ls de ſe ait. **L**oz. j

Gratias ago deo meo ſemp p vobis i gra/
tia q̄ data eſt mihi. q̄a in omnib' diuites ſa/
cti eſtis in illo. **N**ū ergo tota ſufficiētia no/
ſtra ex deo eſt vt dicit. ij. **C**ozinth. ij. **M**erito
ad deū d' ſp recurrere nra laudatio vt
mereamur iterū accipere. **J**uxta illud **E**cclō
j. **A**d locū vnde exeunt flumina. reuertunt
vt iterū fluant. **A**ſtringitur autē homo ad
agendū gratias deo quadruplici neceſſita/
te. **P**rimo q̄a ipa gratiarū actio eſt q̄damo/
da ppria fidelium operatio. **S**ecdo q̄a ipa
eſt receptorū augmentatio. **T**ertio quia ē
diuinitatis preſtatio. **E**t q̄rto quia nre ne/
ceſſitatis et defectuoſitatis demonſtratio.
De primo patet quō ipa eſt propria bono/
rum et ſeruoꝝ xpifidelium operatio. **F**u/
deles nanq̄ ſerui ad nihil aliud vacant ni/
ſi ad dilatandū gloriā et honorem domini
ſui. **E**t ideo ſancti viri ſcientes hanc ppria
eſſe operationem ipozū. eo q̄ ad hoc q̄ſq̄
natus eſt vt deum laudet omnib' poſtpo/
ſitis. inſiſtunt laudibus diuinis agentes.
gratias pro beneficijs acceptis. **E**ſt autē
ita proprium hoc ſeruis dei. ſcilicet deum
laudare pro beneficijs. vt etiam in celo ne/
quaq̄ ab eis poſſit auferri. q̄a. **B**eati qui
habitant in domo tua domine. **N**ihil ali/
ud faciunt. niſi in ſecula ſeculoꝝum lauda/
bunt te. **D**e quibus dicit **I**ſaie. li. **S**audū
et leticia inuenietur in ea. gratiarū actio
et vox laudis. **U**nde iſtud artificium bo/
num eſt nobis in preſenti addiſcere quod
credimus indubie nos ſine fine in celo o/
perari. **E**x quo infero q̄ nihil ſic chriſtia/
num debet delectari ſicut gratiarū actio di/
uine maieltati. patet. quia in omnibus ſa/
crificijs. oblationibus. elemoſinis. ſciuntis
et alijs quibuſcunq̄ ſiue actionib' ſiue paſ/
ſionibus ad que chriſtiani tenentur. deus
nihil requirit niſi laudem propriam et glori/
am. **J**uxta illud. **S**acrificijs laudis bo/
noſificabit me. **E**t ex hoc ſecūdo infero q̄
gratiarū actio excedit omnia holocauſta
victimas. ſacrificia. oblationes. thurificati/
ones. incenſa et quecunq̄ alia. **I**ſtud pa/
tet. q̄a iſta omnia ordinant ad gratiarū actioē
tanq̄ ad finē. pr'z igit' q̄ gratiarū actioē ſunt
pripue. **L**um finis ſit melior ordinatis in
finē. **P**ropter quod deus offerētibus ſibi
ſacrificia ſine intentione huiusmodi red/
dēdi gratias. diſſiſe legit' in **P**ſalmo. **S**i
eſuriero nō dicam tibi. meus eſt em' orbis

terre. Et sequitur. Nunquid manducabo carnes thaurorum. aut sanguinem hircorum porabo. quod dicitur. Ita non sunt accepta nisi in quantum sunt laudis materia. Ideo statim subdit. Immola deo sacrificium laudis. Propter quod hermes Termegistus in libro suo de natura deorum qui logos Lileos appellatur. verus finis dixit. quod non est conveniens deo tribus vel mirram offerre et incendere. estimando quod deus in hoc delectetur principaliter. sic enim sicut ydolum ad orare. Sed nos inquit gratias agendo deus adoremus. De sunt enim summe incensioes cum gratie aguntur deo a mortalibus. Et Augustinus in epistola ad Barcellinum ait. quod nihil gratius animo vel melius ore promissus aut calamo scribitur quam deo gratias. Nihil enim brevius dici nec audiri potius potest nec fractuosius quicquam agi potest. Decille.

De secundo modo gratiarum actio est honorum a deo receptorum augmentatio. patet. Sicut enim agricola illam terram libenter seminat quam sibi fructum reddit. sic deus ipsos sepius beneficiis visitat qui eum pro acceptis laudant. Unde Lassiodyrus libro. iiii. epistolam dicit. Inuitat ad magna quod gratanter accipit modica. et spem de futuris recipit qui transacta beneficia recognoscit. Legitur de elephante quod quando infirmitatem incurrit. quendam herbam pro recuperanda salute colligit. sed antequam in cibum accipiat ad flumen accedens selauat et herbam versus celum eleuat quam gratias deo agat. et ab eo salutem deposcat. Turpe est ergo non facere homini quod facit bestia. Et si non mouent hominem ad hoc beneficia futura que a deo expectat. debent maxime mouere perterrita que iam ei profuerunt. ut dicit Seneca in quadam epistola. alioquin meret priuari datis quod non agit gratias pro eis. Sicut Apostolus ostendit de philopis Roma. i. dicens. Qui cum deum cognouissent. non sicut deum glorificauerunt. nec gratias egerunt. sed euauerunt in cogitationibus suis. et obscurati sunt in sapientia eorum. Ubi Augustinus ait. Quod deus dedit gratis. tollit ingratis. Sicut patet etiam de Eszechia Isaie. xxxviii. z. xxxix. Qui prius pro ingratitudine fuit punitus. eo quod non laudauit deum. pro victoria facta de senib. Sicut late habet. iiii. Regum. xx.

De tertio quo gratiarum actio est diuina ma-

lestatis protestatio. patet. In hoc enim quod deo de suis beneficiis regramur eum deus nostrum protestamur. Et hoc fecit filius dei Barci. viii. Qui volens de septem panibus satiare quinquem milia hominum primo gratias egit. Idem legit fecisse cum sacrificium suum corpus et sanguinem fertur in cena ultima consecrasset et discipulis tradidisset. In omnibus docens ad deum nostra beneficia esse referenda tanquam ad illum a quo omne datum optimum et omne donum profectum desursus est. Iaco. i. De quarto quo gratiarum actio est nostre necessitatis demonstratio. Qui enim regramur suam indigentiam protestatur. Unde hec est ratio moralis quare decime dant et quare deo sunt specialiter dedicate. Sicut enim dicit Robertus Holgot. super librum Sapientie ca. xviij. Decem est numerus profectus. nouem vero imperfectus. et ideo deum in vobis nouem retinemus. decimum deo damus. non obliuimur imperfectionem ascribimus. et omne perfectionem soli deo attribuimus. Eodem modo deum gratias agimus protestamur quod nihil nisi de eius munere possidemus. Patet ergo quod necessario deo gratias agere debemus.

Dixi secundo quod si consideremus gratiarum actionem utilitatem abs dubio moueri poterimus ut gratias deo agamus. Sunt autem multa beneficia ad nostram utilitatem data a deo. pro quibus si gratias agimus deo magnam utilitatem reprobamus. quia vitam eternam. Sunt autem ista beneficia inter cetera principalia. scilicet nostre beneficii creationis. redemptionis. expectationis. iustificationis. conseruationis. et premiationis. De opere creationis dicit Bernardus in sermone quodam. Considera deum in beneficio creationis quod creauit te sine merito tuo. Iuxta illud Psalmi. Honor meorum non indiges. quia nihil ante premeruit quod nihil penitus fuit. Logita qualem te fecit creaturam. secundum corpus egregiam. secundum animam magis egregiam. ut ipse imagine creatoris insignem. rationis participem. beatitudinis sempiternae ca. Considera et tui nominis potestatem. Terrorem enim hominis super omnia animantia imminere decernit. Considera ergo largitatis administrationem. quanta tibi largitus est ad sustentationem. quanta ad eruditionem. quanta ad consolationem. quanta ad correptionem. quanta ad delectationem. Pro his ergo ni-

hil facias nisi gratias agas. **Hec** Bernar. De opere redemptionis dicit idē Bernar. dus in sermone alio. **O** bone iesu qd tibi z morti. Nos mori debuimus et tu soluis. nos peccauim⁹ et tu tollis. **O**pus sine crē/ plo. gratia sine merito. caritas sine modo. **D**e beneficio expectationis quo nos pec/ cantes expectat ad penitentiā. pater. **N**az q̄riens peccat homo mortaliter. toties in/ dignus est vita. **E**t ideo totiens est in sta/ tu mortis z meret statim detruđi de mun/ do ad infernū. **U**nde si illi tenemur ad re/ gratiandū qui nos de periculo mortis cor/ poralis vel a mutilatione membrorū libe/ rat. **M**ulto magis deo. q̄ a morte vtriusq; corporis videlicet et anime sepissime libe/ rat. **I**deo. ij. **H**achab. s. dicit. **D**e magnis periculis a deo liberati. magnifice gratias agimus ipi deo. **N**arrat **C**assiodorus de elephante. qui cum se arbori appodauerit semisecte. id est. ad mediū in case. et arboze fracta ceciderit. p se resurgere nequit. **S**i ergo fuerit per homines eleuatus magnā illi refert gratiam. quia os suuz in manus hominis porrigit. nec cibū nisi ab eo econ/ tra capit. nec progreditur nisi quo ille in/ serit. **R**efert **P**etrus de lapidaria in tracta/ tu de oculo morali. **I**nter alias proprie/ tates oculi corporalis sextam esse istam. q̄ in capite est collocatus. ad significandum q̄ oculi nostri semper debent ad deum in/ tendere. **I**ntra illud **P**sal. **S**icut oculi ser/ uorum in manib; dominorū suorum. **U**nde de sapiente dicit **E**cclīastes. ij. **O**culi sa/ pientis in capite ei⁹. **C**aput nostrum chri/ stus est. in q̄ semper debent esse oculi men/ tis nostre per consideratiōem suorū bene/ ficiorū. **R**efert cōmentator super libru; de animalib;. **Q**dam pater familias aspidē quandam nutrit in domo. sic q̄ omni die hora prandij ad eius mensaz visirauit pro cibo. **Q**ue cum generasset duos filios. vn⁹ eorum tanq; seror filiū hospitis venena/ uit. **Q**uod illa perpendens. statim illuz su/ um filiū in conspectu omniū lacerauit. z cū alio filio verecunda de domo excessit. **E**c/ ce quomō serpens sentit beneficiuz. et ho/ mo non sentit. **L**egitur etiam in hystorijs **R**omanorū. **E**t idem refert **P**olicrat⁹. **Q**uidaz andronicus nomine qui alias fuit propter sua crimina per imperatorem sen/ tentiatus ad mortem. et datus ad denora

dum leoni. cui ante spinam de pede in ne/ moze deposuerat. **L**eo cum nullaten⁹ mo/ uir s; potius ab alijs leonib; ne deaorare/ tur proterit. et illi blanditus est demulcēs crura illius et manus. **Q**uod videns im/ perator ammiratus est. et illum leonem illi andronico in seruitutez donauit. **E**t factū est vt eo **R**ome ambulante cum leone. om/ nes dicerent. hic est leo hospes hominis. et hic est homo medicus leonis. **E**cce quō ferocissima bestia sentit beneficia huma/ na. **S**ic multo plus debet sentire homo beneficia diuina.

Sed dices. quomō sūt gratiarum actio/ nes referende deo. **A**d qd respondeo fin **R**obertū **D**olgor super libru; **S**apie cap. **xviii.** **Q**uod ad hoc requirunt quattuor condi/ tiones. **R**equirunt enim gratiarum actioes magnimitatem. assiduitatē. vniuersalitatē et hilaritatem. **D**e magnimitate dicitur in **P**salmo. **M**agnificate dominū meuz. id est magnuz predicare. **E**t ideo quia ho/ mo inter omnia creata plus recepit a deo boni. **P**sal. **N**on fecit taliter omi nationi. merito ergo vult ab eo magis laudari. **N**ā vbi est maior concanitas ibi magis de con/ fluxione radioz. et ideo maior calor. s; ca/ ritaris diuinez laudis dz esse in tali corde. **D**e assiduitate dicit. s. ad **T**essal. ij. **B**rat/ as agimus deo sine intermissione. **H**ec est ratio quare omis hore terminant per deo gratias. in signū istius q̄ omnia nostra ope/ ra debēt ordinari ad laudem suā diuinā. **D**e vniuersalitate dicit ad **E**phef. v. **B**ra/ tias agentes deo semper pro omib;. **B**ene dicit pro omib;. quia nō solum pro prospe/ ris sed etiaz pro aduersis gratiarum actioes sunt referēde. **P**sal. **M**isa. **A**d annūciandū mane misericordiā tuā. et veritatē tuam per noctez. **D**ane est prosperitas. noz ad/ uersitas. **U**nd **A**ristof. in tractatu de sym/ bolo dicit. **S**emp benedicite deū. **S**i ve/ nerint mala. z dissoluent mala. **S**i prospe/ ra venerint bndicite. z pscuerabūz prospe/ ra. **R**efert **A**ristoteles li. ij. **P**oliticorū pro/ pe finem. **Q**uod plato inter alias leges statuit vt ciues exercitarent ad hoc vt herent am/ bidertri. id est vt eq̄liter possint manu sim/ stra sicut dextra pugnare. **D**extra signifi/ cat prosperitatez. **S**inistra aduersitatem. **P**s. **L**adēt a latere tuo. i. a sinistris in ad/ uersitate. mille scilicet deficientes p despe/

¶ **D**ñica decimaquarta post trinitatis

ratione. et decē milia a dextris tuis scz in p/ speritate extollent p̄sumptionē. In vtro q̄ ergo statu hō debet laudare deū si vult bñ pugnare cōtra dyabolū. De hilaritate seu iocunditate refert Solinus in libro d̄ mirabilibz mūdi. q̄ in allefa regione fons est semp̄ quiet⁹ et infra riuos suos manēs q̄ n̄ ad cantū cithare vel ad sonū fistularū intumescit et alueuz suū excedit. Iste fons omnis bonitatis deus est. q̄ ob letā gratiaz actionem statim exuberat et beneficiozuz suorū aquis inundat.

¶ **D**ixi tertio q̄ si cognouerim⁹ ingratitude mōeri poterim⁹ vt deo gratias agam⁹. Valde em̄ deforme est vicium ingratitude. qd̄ fm̄ Bern̄. siccat fontē diuine pietatis ne fluat hominī. Et ideo hō p̄pendens tale piculū q̄ se p̄inat dei bñficio dz nō eo caere et deū p̄tinne laudare. Sūt aut̄ p̄cōtes ingrati deo multipl̄ fm̄ Roberto bolgorb sup li. Sap. c. xvi. Nā qdā dei dona nō cogitāt. ita q̄ nūq̄ ponderāt q̄ receperūt. sed atēdūt ad habenda q̄ h̄z intendūt. Et ista est potissima causa ingratitude. sicut dicit Seneca in libro d̄ beneficij in p̄ncipio. Prima inq̄t causa ē ingratitude q̄ nouis semp̄ cupiditatibz occupati nō quid habent⁹. s̄z quid petam⁹ atēdim⁹. nec in id qd̄ iam est. sed in id qd̄ appetim⁹ intenti sum⁹. Et quo ego infero q̄ fm̄ Seneca ad h̄ q̄ grati sumus deo indigem⁹ bona memoria. Istud patet sic. qd̄ sic ad p̄fecte sciēdū. aliq̄ā sciaz nō sufficit si homo semel eam discat. sed requiritur q̄ plures eam repetat. Ita et h̄ necesse est vt homo sepius recordet. quid. cui. quantum debitor est. Et hac ratione fm̄ morales intellectū dies dñica videt̄ instituta fuisse a deo. vt si non sepi⁹ salte illo die septimo et vltimo in hebdomada homo recogitet diuina bñficia. scz creationis. reparatōis. cōseruationis. p̄miatōis. Hac rōne etiam rōnabiliter inducit ecclā et statuit legi specialia officia missaz corā laicis. et predicari alia singulis diebz dñicis. vt plus audirent tam diuersa bñficia diuina in eplis et euangelijs et alijs lectionibz sanctis olim paribz et tandē nobis facta p̄ eis ad gr̄az actiones deo referēdas assurgat deuoti⁹.

¶ Sed sunt multi p̄ certo. q̄ de talibz

nihil curant. Nam qdā se bñficia a deo accepisse negant. quidā s̄o dissimulāt. quidā s̄o nō reddūt. qdā omino obliuiscūt. tur. et isti sunt ingratiissimi fm̄ Senecam. De quolibet tali potest dici illud Eccl̄. xxi. Ingrat⁹ sensu derelinq̄t liberantem se. Et bñ dz Inq̄t⁹ sensu. qd̄ sensū mēorie amisit. Sc̄o sunt quidā ingrati q̄ deū d̄ suis beneficij nō honorāt. similes porcis q̄ glandes quotidie comedentes nūq̄ ad arbores respiciūt. Contra q̄s dicit Aristo. viij. Ethicorū. Q̄ tales destruit mutuā amicitia. qd̄ oportet retribuere et refamulari iuxta posse ei qui gr̄az fecit et seruire in recompensam collati bñfij. In signū huius refert Seneca in p̄fato libro de beneficij. Poete finterunt tres sorores filias veneris et liberi patris virgines. que cōplexis manibz quasi coream faciētes se tenebant ridentes et lucida veste indute. Quaz due p̄uerse ad nos fuerūt. Tertia vultū auertit. In q̄ significat qualis dz esse gratiarū actio. In h̄ em̄ q̄ fuerūt v̄gines. significat q̄ incorrupta et sincera debent fieri beneficia. Item q̄ cōnexis manibz faciebāt circulū. significat q̄ bñficia debēt ire ab vno ad aliū p̄ gr̄am mutuā. Item q̄ erāt ridentes. significat q̄ hilare debent h̄z datori. Item q̄ fuerūt nude. significat q̄ bñficia nolūt nec debent latere. Et in h̄ qd̄dam arguit Seneca. q̄ furtiue gr̄as agūt i āgulo. et verent̄ palam fateri vt p̄prio et nō alieno adiutorio h̄z dicant. Sed de h̄ bñ plus viij. Ethicorū tangit dicens q̄ amicitie beneuolentia dz esse nō latens. Item fuerūt filie veneris ad significandū q̄ bñficia debent fieri ob amorē. Item fuerūt liberi patris. ad significandū q̄ debent fieri liberalliter. Sed p̄chdolor hodie impletur illud qd̄ dixit ap̄plus In nouissimis diebz erunt homines seipos amantes et ingrati. Tertio sunt quidā q̄ deum de suis bñficioz exprobrant ad modū vxorū ingrate. Fertur em̄ q̄ quidam vir pro crimine vxoris sue circa mediastinū seu columnā in medio ciuitat̄ se verberare pmisit. Cui vxor postea enormitatem suā imp̄operauit. Sic multi ingrati sunt de bñficio passionis xpi. in qua enormia sustinuit. Unde Eccl̄. xxi. Pasceet et porabit ingratos. et adhuc amara audiet. Ultimo sunt quidā sceleratissimi q̄ d̄ deū p̄ sua bñficia pugnat. Et sunt illi q̄ donis

vel ad peccandū vtunt. Nam multi abun-
dant diuitijs. s; eas nō in vsus pauperū s;
bistrionū exponūt. Alij habent fortitudi-
nē. z hī sūt pauper opressores. z fortitu-
dinē suā i seruiuo dyabolico sumūt. Alij
optima habēt ingenia et faciū da eloq̄a. Et
hī sunt in iudicijs calūniatores. Cōtra q̄s
loquit multa Bre. xxxij. Morat. traciens
illud Job. xl. Quic mōtes herbas ferunt.
dicens. q̄ tales q̄ diuitijs praua conant. I
deū suis bñficijs pugnāt. Et idē exp̄sius
ponit in omelia. Cū audieris seditiones.
Cū hī sunt filies cuculo. q̄ q̄din est puul-
fouet in nido p quādā auē. s; cū fuerit ad-
ulta ip̄e suā nutrice occidit et deuorat. Et
Seneca li. iij. de bñficijs narrat de q̄dam
militē naufrago. q̄ p viginti dies fuit ap̄
quendaz nobile optime tractat. s; ip̄e po-
stea accedēs regē Philippū macedonē. cū
crimine pessimo accusauit. z ei bona a re-
ge sibi impetravit. Nihilominus m̄ rex com-
peries eius ingratitude. cū cauterio in-
signiri in facie fecit et suis bonis spoliavit
Sic faciet deus ingratis. Nos ergo cha-
rissimi. zc.

Dominica decimaq̄nta post trinitatis. I
Sermo. CXII

Nemo potest duo-
bus dñis seruire. Math. vi. Si
cut ait Bre. sup Ezech. Omel. ix.

Nemo potest in vna eadēq; re omnipotenti
dño atq; ei hostib; grat' existerē. Nam dō
se amicu denegat q̄ ei placet inimico. Nec
ille. Et reuera sic est. Nam iuxta Jacobuz
in sua canonica. Qui voluerit amicus fie-
ri h' mūdi. pstituit inimic' dei. Nec imme-
rito. Sūt em̄ isti duo dñi multū inuicē cō-
trarij. z nūq; pnt hīc vnanimē voluntatez
Juxta illud. ij. Cor. vi. Que cōuentio xpi
ad belial. lucis ad tenebras. sancti ad canē
Quasi di. nulla. Et ob hoc nemo p̄ vtriq;
istoz simul seruire z placere. eo q̄ volūtas
hoīs p amozē suū cū sit simplex quocunq;
se vertit. totaliter se vertit. Cū dicit Pa-
rimian' poeta. Non facile est animū tantis
inlectere rebus. Ut res oppositas mēs fe-
rat vna duas. Cum igit mūdis iste sit cō-
trarius deo cum sua auaricia. eo q̄ distra-
bit seruos xpi a seruiuo suo. patet q̄ meri-
to xps cōtrario dissuadet homini auari-

ciā. s; inq̄ntū vult sibi digne seruire. Nam
alias nemo potest ei placere nec libere ser-
uire qui auaricie seruit. Dicit em̄ Iudoz'
li. ij. de summo bono. ca. xij. Non potest ad
contemplandū deū mens esse libera. q̄ de-
siderijs h' mūdi et cupiditatib; inbiat. Lu-
cius ratio est fm̄ ip̄m. q̄a alta nō potest con-
spicere oculus quē puluis claudit. Licet at
om̄ia pctā seruis xpi satis dure sint probi-
bita. eo q̄ om̄ia impediūt i seruiuo dei ser-
uos eius. nihil tñ ita seruis xpi p̄hibetur
sicut auaricia. Quia fm̄ Iudoz' vbi supra
Dñi pctō peior est auaricia. Cū per Sa-
lomōnē dicit. Nihil scelestius q̄ amare pecu-
niā. Dicit em̄ z anima suā venale h; qm̄ ut
vita sua piccit intima sua. Propter quod
fm̄ ip̄m ipsa est omnium criminū mater.
Cū et ap̄tus ait. Radix om̄ maloz est cu-
piditas. quā q̄dam appetētes errauerūt a
fide. Et qz fm̄ Iudoz'. Si succiditur ra-
dix nō pullulat cetera soboles pctōz. Ido
xps volēs seruos suos ab auaricia retrā-
here in euangelio p̄sentī dicit. Nō potestis
deo seruire z māmone. Hoc est em̄ seruire
duobus dominis adinuicē cōtrarijs. qui-
bus nemo potest seruire. vt dicunt verba
nostri thematis in principio euangeli.

Nemo potest duobus dñis seruire. In
q̄b; verbis xps p̄munit suos fideles. et
hortando ad vnicū suū seruitiū. retrāben-
do eos ab amozē h' mūdi. Et q̄a quicquid
est in mūdo. aut est cōcupiscentia carnis.
Et sic est pctm̄ luxurie. aut cōcupiscentia
oculoz. Et sic est pctm̄ auaricie. aut super-
bia vite. Et sic est pctm̄ vane glie. Ad que
tria reducunt om̄ia genera vicioz fm̄ tri-
plici cōcupiscentiā. vt dicit Thomas sc̄da
sc̄da. q. lxxvij. ar. v. Sūt aut̄ ista tria q̄si can-
sa omnium pctōz. ad quas p̄stauit alie passi-
ones seu afflictiones. Sc̄dm̄ h̄ igit in his
verbis notat̄ difficultas seu impossibilitas
seruicēdi deo. z hñc triplici vicio. Hoc est
em̄ duob; dñis seruire. s; deo et mundo.
qui illo triplici vicio dominatur in cordi-
bus pctōz. Et quia xps et eodē fundamē-
to p̄hibet sollicitudinē sup̄stū illoz que
distrabūt mētē seruoꝝ xpi. z inuolūt eā
curis sup̄stuis. sicut in euangelio de duq;
de sollicitudine ciboz. potuū. vestimētōz
et sic de alijs. Ideo etiā circa materiā p̄-
sentē erit consideratio nostra de sollicitu-
dine hui' mūdi. Sc̄dm̄ h̄ igit in p̄bia istz